

Vzorčna spletna učilnica za informacijsko opismenjevanje, izbirni predmet v osnovni šoli

Sample e-classroom for teaching Information literacy, an elective subject at primary school

> Maja Miklič

Izvleček

V prispevku je predstavljena spletna učilnica, ki je nastala leta 2012 za potrebe izvajanja izbirnega predmeta v osnovni šoli informacijsko opismenjevanje v šolskem letu 2012/13. V prispevku je predstavljen predvsem izbor vsebin in gradiv ter dejavnosti, ki jih lahko za izvajanje pedagoških ur vključimo v spletno učilnico za ta izbirni predmet. Spletna učilnica je postavljena tudi na spletišče spletnih učilnic Društva šolskih knjižničarjev Slovenije kot vzorčna spletna učilnica, kjer si jo lahko pogledajo in jo uporabijo tudi zainteresirani knjižničarji praktiki.

Ključne besede

informacijsko opismenjevanje, informacijska pismenost, izbirni predmet, osnovna šola, šolske knjižnice, spletna učilnica

UDK 004:37.09:027.8

Abstract

The paper presents the e-classroom, created in 2012, for the purpose of teaching an elective subject teaching Information literacy in the school year 2012/13. Primarily presented are the choice of contents and materials, as well as teaching activities which can be included in the e-classroom for this subject. The described e-classroom has also been included in the website of e-classrooms of the Society of school librarians of Slovenia to serve as a model to be looked at and used by the interested library practitioners.

Keywords

teaching information literacy, information literacy, elective subject, primary school, school libraries, e-classrooms

Uvod

Konec preteklega šolskega leta sem začela pripravljati gradivo za izbirni predmet informacijsko opismenjevanje, ki ga prvič poučujem v 9. razredu osnovne šole v letošnjem šolskem letu. Pregledala sem temeljno literaturo (tako priročnik kot učni načrt sta navedena v seznamu literature), po temeljitem premisleku pa sem se odločila, da poučevanje predmeta, ki nima nobenega učbenika ali delovnega zvezka, podprem z vsebinami in gradivi ter dejavnostmi, ki jih bom združila v spletno učilnico. Tudi sicer je veliko vsebin, ki naj bi jih vključili v ta predmet, vezanih na svetovni splet, zato je bila še toliko bolj smiselna izbira izdelave spletne učilnice, delujoče v okolju Moodle, kjer bi bile vse te vsebine združene v pregledno celoto.

Odločitvi je botrovalo tudi dejstvo, da sem skrbnica različnih spletnih učilnic in celotnega šolskega spletišča spletnih učilnic ter da je uporaba le-teh na naši šoli že utečena in med učitelji tretjega triletja dovolj pogosta. Ne glede na to je v primeru, da se boste odločali za postavitev lastne spletne učilnice tudi na vaši šoli, treba sodelovati s skrbnikom spletišča na šoli. Na naši šoli pa sem bila pobudnica izdelave spletišča ravno šolska knjižničarka, ki sem zato tudi prevzela skrb za spletišče, kar je bilo na začetku pravzaprav zelo obsežen projekt.

Spletne učilnice v okolju Moodle

Spletne učilnice so v slovenskih osnovnih šolah že zelo razširjene, vendar so še vedno nekoliko bolj redke za področje šolskih knjižnic. Prav tako za področje šolskih knjižnic in/ali izbirnega predmeta, ki ga knjižničarji poučujemo, ne obstajajo vzorčne spletne učilnice, iz katerih bi vsebinsko lahko črpali. Zato sem se odločila, da bom postavila takšno spletno učilnico kar sama, kot vzorčno učilnico sem jo postavila za uporabo zainteresiranim kolegom in kolegicam tudi na spletišču Društva šolskih knjižničarjev Slovenije (DŠKS) na naslovu <http://193.2.13.65/joomla/moodle/>, predstavila pa sem jo tudi na različnih izobraževanjih, saj verjamem, da je ravno v praksi izjemno koristna izmenjava izkušenj pri delu z e-vsebinami.

O delu s spletnimi učilnicami Moodle lahko največ izvemo na različnih izobraževanjih, ki potekajo v okviru e-šolstva (več na www.sio.si), kakor tudi na odlični angleški strani moogole.org (na tej strani lahko tudi dobimo vso brezplačno programsko opremo) ter na slovenski strani <http://www.moodle.si/moodle/>.

Izbirni predmet informacijsko opismenjevanje

Izbirni predmet informacijsko opismenjevanje »razvija kognitivne strategije za pridobitev, analizo, selekcijo, sintezo, vrednotenje in ustvarjalno rabo ter predstavitev informacij na vseh ravneh in področjih. Učenci se tako učijo reševati probleme na vseh ravneh, od zavedanja problema do analiziranja informacijske potrebe, oblikovanja vprašanj, prek določitve lokacije informacij, uporabe, komuniciranja in vrednotenja.« (Učni načrt, 2001, str. 5)

Vsebine predmeta so knjižnica kot informacijsko središče, periodika kot vir informacij, zbirke podatkov, lokacije informacij, bibliografije, informacijski viri pri projektnem in raziskovalnem delu (ibid., str. 5–6).

Splošni cilji predmeta (ibid., str. 7) so:

- »Razvijanje spretnosti za vseživljenjsko in samostojno učenje, aktivno in racionalno pridobivanje kakovostnega znanja, širjenje kulturne razgledanosti, oblikovanje estetskih, etičnih in moralnih vrednot.
- Razvijanje sposobnosti za branje, pisanje, poslušanje, govor, opazovanje in risanje.
- Razvijanje kognitivnih strategij za selekcijo, pridobitev, analizo, sintezo, vrednotenje in ustvarjalno rabo ter predstavitev informacij na vseh ravneh in področjih.
- Razvijanje sposobnosti za učinkovito reševanje problemov, od zavedanja problema do analiziranja informacijske potrebe, oblikovanja vprašanj, prek določitve lokacije informacij, izbora informacij, njihove uporabe do komuniciranja in vrednotenja.
- Sistematično uvajanje postopkov poizvedovanja in raziskovanja za samostojno učenje.
- Poznavanje možnosti tekočega informiranja o publikacijah in lokacijah kot virih informacij.
- Opredelitev iskalne strategije in razumevanje izbora iskanja.
- Poznavanje vrste bibliografskih virov po obliki, namembnosti in vsebini ter njihove bibliografske strukture.
- Razvijanje navade za uporabo knjižnice za vseživljenjsko učenje in ustvarjalno preživljanje prostega časa.
- Razumevanje spreminjanja znanja in tehnologije ter kritična raba medijev.«

V nadaljevanju prispevka bom predstavila spletno učilnico, kakor sem jo zasnovala v želji celovito in sistematično zajeti vse vsebine in cilje predmeta informacijsko opismenjevanje.

Spletna učilnica za predmet informacijsko opismenjevanje

V spletno učilnico sem posamezne vsebine (posamezne pedagoške ure oz. sklope ur) nizala v poglavja, kakor so tudi zasnovane vsebine znotraj učnega načrta, in sicer so ta glavna poglavja:

- Knjižnica kot informacijsko središče
- Periodika kot vir informacij
- Zbirke podatkov
- Lokacije informacij
- Bibliografije
- Informacijski viri pri projektnem in raziskovalnem delu

Znotraj teh poglavij pa je vsaka pedagoška učna ura shranjena v svoj okvir in tako je celotna (precej obsežna) vsebina pregledna in preprosta za uporabo. Na prvi šolski dan je bila tako učencem predstavljena celotna spletna učilnica, predvsem pa smo se osredotočili tudi na osnovne informacije o samem predmetu, ki so nanizane v stranskih stolpcih spletne učilnice (kot so npr. standardi znanja, vsebine itd.).

V zgornji del spletne učilnice sem najprej objavila informativno besedilo, ki sem ga pripravila konec šolskega leta za publikacijo, ki je bila razdeljena vsem učencem in jim je bila v pomoč pri izbiri izbirnih predmetov v prihodnjem šolskem letu (slika 1).

Splošni cilji predmeta <ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje spretnosti za vseživljenjsko in samostojno učenje, aktivno in racionalno pridobivanje kakovostnega znanja, širjenje kulturne razgledanosti, oblikovanje estetskih, etičnih in moralnih vrednot. • Razvijanje sposobnosti za hranje, nisanje	Oris poglavij Izbirni predmet INFORMACIJSKO OPISMENJEVANJE <p>Izbirni predmet Informacijsko opismenjevanje se izvaja kot enoletni program v tretjem triletju. Razvija kognitivne strategije za pridobitev, analizo, selekcijo, sintezo, vrednotenje in ustvarjalno rabo ter predstavitev informacij na vseh ravneh in področjih.</p> <p>Vsebine predmeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Knjižnica kot informacijsko središče (spoznali in obiskali bomo različne tipe knjižnic, spoznali bomo postavitev gradiva in značilnosti različnih knjižničnih zbirk, učenci se boste naučili samostojno uporabljati različne knjižnice ter knjižno gradivo,...) - Periodika kot vir informacij (spoznali bomo različne vrste revij in časopisov, tako tiskanih kot elektronskih, za učenje in zabavo,...) - Zbirke podatkov (kaj to pomeni, kje in kako iščemo po različnih zbirkah podatkov na internetu, digitalne knjižnice,...) - Lokacije informacij (pridobivanje informacij preko interneta, orientacija v različnih institucijah z zbirkami podatkov)
--	--

Slika 1: V spletni učilnici je skrajno zgoraj kratka predstavitev predmeta, ob levem robu pa so nanizani splošni cilji (izsek iz spletne učilnice)

Prostor spletne učilnice je razdeljen v tri stolpce, v teh stranskih stolpcih sem našela vse splošne cilje predmeta (slika 1), v okvirju pod le-tem pa je ena od definicij informacijske pismenosti. V glavnem stolpcu so nanizana poglavja z vsebinami, kakor bodo predstavljena tudi v naslednjih poglavjih tega prispevka. V desnem stranskem stolpcu pa so za vsako poglavje posebej nanizani operativni cilji, pojmi in standardi znanja in ta stolpec lepo dopolnjuje besedilo v osrednjem stolpcu z informacijami za učitelja (knjižničarja), učenca in starše. Vsebine, ki so namenjene učencem in predstavljene v tem prispevku, se z obliko besedila skušajo približati učencem in so namenjene izvajanju dejanskih pedagoških ur.

Knjižnica kot informacijsko središče

Vsako večje poglavje ima glavni naslov izpisan z drugo barvo, nato je v nekaj točkah povzeta vsebina tega poglavja (slika 2). Posamezna naslednja poglavja v spletni učilnici (okvir) pomenijo posamezne pedagoške ure.

Slika 2: Poglavje Knjižnica kot informacijsko središče in prvi del vsebine različni tipi knjižnic. V stolpcu na desni so nanizani operativni cilji, pojmi in standardi znanja za ta sklop (izsek slike).

V 8. razredu smo v okviru knjižničnega informacijskega znanja (KIZ) že spoznali različne tipe knjižnic, prav tako so učenci že spoznali COBISS/OPAC, zato najprej obnovimo in utrdimo vsebine in znanja iz prejšnjega leta. V obliki naloge, ki jo oddajo učitelju prek spleta (učitelj/knjižničar pa te odgovore na svojem računalniku pozneje preverim), odgovorijo, katere tipe knjižnic poznajo, lahko naštejemo tudi primere (slika 2). V nadaljevanju so predstavljene značilnosti posameznih tipov knjižnic, dodani so tudi primeri s povezavami na posamezne spletne strani teh različnih knjižnic. Ob obisku teh spletnih strani imajo učenci tudi usmerjene naloge, da obiskovanje teh strani ni le brskanje in drsenje skozi strani, pač pa iščejo ključne informacije.

Učence s kvizom (kviz je tudi interaktivna oblika v spletni učilnici) tudi povprašam, katero knjižnico (in zakaj) bi želeli obiskati, in nekaj obiskov bo vključenih tudi skozi šolsko leto v program predmeta. Ravno teh obiskov knjižnic se učenci na naši šoli najbolj veselijo in so verjetno tudi en od pomembnih razlogov, da so izbrali ta izbirni predmet, drugi razlog, ki so ga omenili, pa je tudi to, da se predmet poučuje ob uporabi spletnih učilnic.

Predvidena je tudi domača naloga, kjer morajo podrobneje spoznati Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK) prek spletne strani, to pa je predpriprava vseh učencev devetih razredov na obisk NUK-a, ki ga vsako leto izvedemo konec šolskega leta. Navodila za domačo nalogo dobijo v spletni učilnici, v letošnjem letu sem se odločila, da bodo nalogo oddali klasično v razredu, čeprav je mogoča tudi oddaja besedil v spletni učilnici.

Posebno poglavje je namenjeno pogovoru o knjižnični zbirki, naslednje pogovoru o postavitvi gradiva v knjižnici (kako je urejeno gradivo v šolski knjižnici, mladinskem delu splošne knjižnice, kako je urejeno leposlovje in strokovna oz. poljudnoznanstvena literatura), podrobneje je predstavljen UDK, kjer dobijo tudi več »nalog na terenu« (obisk knjižnice, spoznavanje z UDK v realni knjižnici itd.). Da bi bilo seznanjanje z

UDK bolj zanimivo, je kot uvodna motivacija objavljena povezava na spletno stran <http://www.hangman.no/>, kjer lahko vsakdo ustvari gesla, ki se jih potem rešuje kot igrice »vislice«. S tem orodjem sem ustvarila geslo UNIVERZALNA DECIMALNA KLASIFIKACIJA, s pomočjo kode se učenci prijavijo na to stran in ugibajo črke, dokler se jim ne izpiše celotno geslo. Za uvodno motivacijo pri iskanju besedne zveze, ki je relativno nepoznana, dolga in težka, se je to orodje že več let izkazalo kot odlična popestritev (slika 3).

Slika 3: Uvodna motivacija za sklop o UDK z igrice »vislice« na spletni strani Hangman.no

V spletni učilnici je tudi objavljena krajša oblika UDK-tabele, ki si jo učenci lahko tudi natisnejo in shranijo v mapo oz. zvezek. Skozi vse pedagoške ure je pripravljenih precej vsebin, ki jih morajo učenci popoldan doma natisniti oz. prepisati v zvezke; tako se za utrjevanje in preverjanje znanja ne bodo učili samo iz spletne učilnice.

Periodika kot vir informacij

Poglavje se začne z naslovom v barvi in kratko predstavitevjo, temu sledi nekaj razlage in nalog, ki jih učenci rešujejo v šolski knjižnici in v čitalniškem oddelku najbližje splošne knjižnice.

Spoznamo npr. tudi različne naslove revij in časopisov, ki jih imamo v naši šolski knjižnici. Za vsako revijo je pripravljena stran, kjer so različna navodila

za delo s to publikacijo. Učenci tako spoznajo nekaj revij in časopisov, ki se nahajajo v šolski knjižnici, prek domačih nalog pa raziščejo tudi ponudbo le-teh doma in v najbližji splošni knjižnici.

Razložimo tudi, kako je s hitro razvijajočo se ponudbo e-periodike v Sloveniji in po svetu, kako je vezana na uporabo izjemno različnih naprav (prenosniki, dlančniki, e-bralniki, pametni telefoni itd.), seznanim jih tudi s ponudbo e-periodike v podatkovnih zbirkah, do katerih lahko dostopajo npr. člani različnih slovenskih knjižnic. Spoznamo tudi publikacijo Uradni list RS.

Pogledamo si, kako se uporablja kazalo in kaj je članek, seveda ponovimo in utrdimo tudi, kako se navaja vire v primeru, da uporabimo serijsko publikacijo, saj ne navajamo publikacije v celoti, pač pa posamezni članek kot del te publikacije.

Celotna vsebina tega poglavja je obsežna in vezana tako na delo v spletni učilnici (v računalniški učilnici šole) kakor v šolski knjižnici, učenci pa morajo obiskati tudi nam najbližjo splošno knjižnico, kjer se seznanijo s ponudbo tiskane in elektronske periodike tam. Pri uporabi spletne učilnice moramo torej paziti, da pouk ne postane preveč teoretičen in vezan samo na uporabo vsebin v spletni učilnici.

Zbirke podatkov

Pri poglavju o zbirkah podatkov oz. podatkovnih zbirkah sem se skoraj v celoti opirala na prispevek v priložniku Informacijsko opismenjevanje (Žumer, M., 2004, str. 105–116). Po kratkem uvodu, v katerem razložimo, kaj je zbirka podatkov oz. podatkovna zbirka, so predstavljene vrste podatkovnih zbirk (slika 4).

8 Zbirke podatkov

V tem sklopu se bomo pogovarjali o:

Kaj je zbirka podatkov.

Zbirke podatkov na različnih medijih.

On-line dostop do zbirke podatkov.

Bibliografske in nebibliografske zbirke podatkov (primerjava, razlike).

Možnosti pridobivanja informacij iz bibliografskih in nebibliografskih zbirk podatkov.

Iskalna zahteva.

Kaj je ZBIRKA PODATKOV oz. PODATKOVNA ZBIRKA?

Podatkovna zbirka je sistematično urejena in organizirana zbirka kakršnih koli podatkov, ki služijo poizvedovanju (torej iskanju) pot. ej zbirki).

Sama definicija ne določa, na kakšen način so podatki shranjeni (kakšna tehnologija je uporabljena), vendar dandanes najpogosteje s tem izrazom mislimo na zbirke v računalniškem okolju.

Ne glede na to pa so lahko primeri take podatkovne zbirke:

- stari katalogi knjižnic, ki so bili v obliki kartončkov (ena knjiga - en kartonček) postavljeni v posebne police, predale, omare, in po katerih se je iskalo in brskalo podobno, kot danes po COBISS/OPACu z namenom najti posamezno knjigo. Tak primer starega kataloga bomo videli ob obisku NUKa konec tega šolskega leta.

- sezname učencem in njihovih staršev, telefonskih števil, kontaktnih podatkov, itd. (ne glede na to, ali je to natisnjeno oz. na roko napisano ter spravljeno v mapice, ali pa je v računalniški datoteki)

Neke vrste zbirka podatkov je tudi mapica, v kateri hranimo vizitke, ali pa koledar - planer, kamor si zapisujemo različne podatke.

- ogromne podatkovne zbirke finančnih transakcij v banki, na borzi, ...
Podatkovne zbirke so torej zelo različne!

Prezentacija spodaj je povzeta po priročniku Informacijsko opismenjevanje (2004, str. 1005 - 106). Prezentacijo sem knjižničarka izdelala z orodjem Prezi (Prezi.com), ki je pa zanimivo orodje, s katerim se lahko poigraš v svojem prostem času.

Preglej si prezentacijo ter izpiši oz. zapomni, kako vse delimo podatkovne zbirke.

V naslednjem poglavju sem predstavila knjižnične kataloge, razložila, da so včasih vodili katalog v neračunalniški obliki, da danes obstaja »online« dostopni katalog (OPAC), da v Sloveniji dostopamo do COBISS/OPAC-a in da imamo tudi vzajemni katalog ter kakšna je vloga vzajemnih katalogov. V naslednjem poglavju je razložena vloga nacionalne bibliografije (obsežne je tudi, kaj spada v *sloveniko*), kakšne so razlike v primerjavi z vzajemnim katalogom. Pogledali si bomo tudi slovensko nacionalno bibliografijo (<http://sb.nuk.uni-lj.si/>). Na kratko so omenjeni tudi citatni indeksi, pa tudi tematske bibliografske zbirke. Predstavljeni so tudi različni nebibliografski viri (npr. slovarji, enciklopedije itd.).

V samostojnem poglavju je opisan proces poizvedovanja od informacijske potrebe do vrednotenja

Slika 4: Poglavlje Zbirke podatkov v spletni učilnici

rezultatov poizvedbe, ta znanja tudi združimo z znanji iz ur KIZ v 7. in 8. razredu (iskanje po svetovnem spletu, vrednotenje spletnih strani in iskanje po vzajemnem katalogu).

Po zaključku teh prvih treh poglavij je načrtovano tudi vrednotenje znanja (pisni preizkus znanja), ki ga ne bomo opravljali v spletni učilnici, pač pa v obliki klasičnega testa.

Lokacije informacij

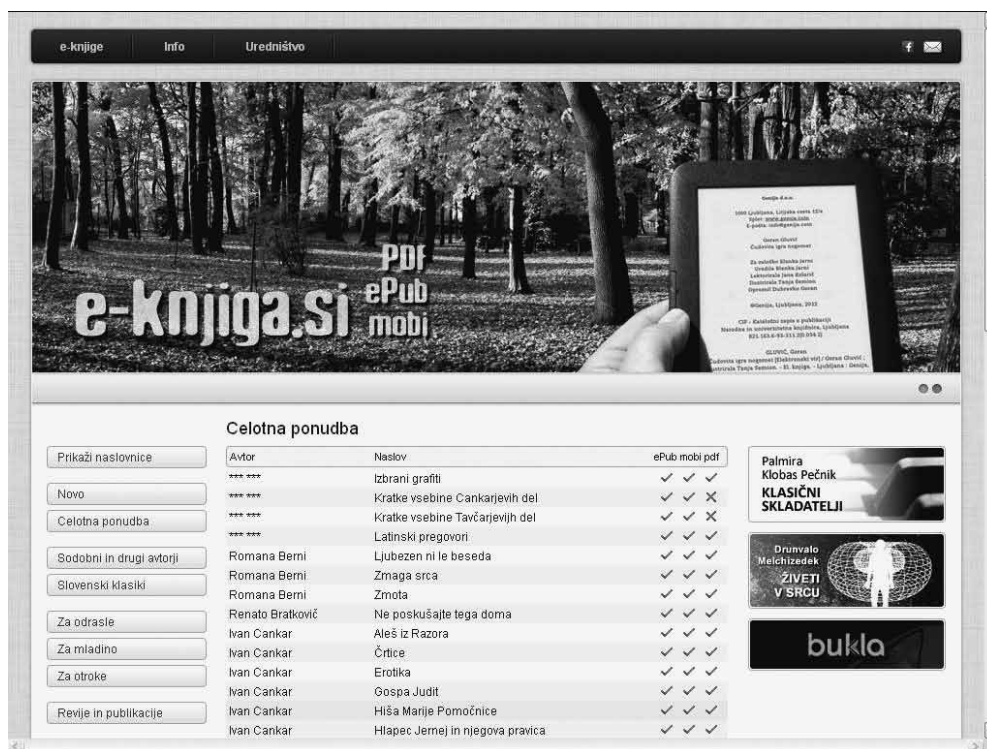
V tem vsebinskem sklopu so predvideni obiski različnih knjižnic, zato je ta del spletne učilnice skromnejši. O obisku knjižnic se dogovarjamo tudi prek foruma, kjer lahko učenci oddajo svoje predloge, želje, glasove za posamezen obisk.

V spletno učilnico pa je vključeno poglavje o e-storitvah Mestne knjižnice Ljubljana (MKL), ki jih predstavljajo na spletni strani <http://www.mklj.si/index.php/digitalna-knjiznica>; učenci tukaj spoznajo različne ponudbe podatkovnih zbirk, e-revij in e-knjig, e-izobraževanj, servis Vprašaj knjižničarja (slika 4).

Slika 5: Poglavlje o e-storitvah MKL z vključenimi orodji za oblikovanje v spletni učilnici (ikone)

V tem poglavju zvedo učenci tudi zanimivo informacijo, ki jim bo lahko obogatila izkušnjo branja leposlovja. Domače branje slovenskih avtorjev, ki je del pouka slovenskega jezika, si lahko npr. obogatijo s ponudbo brezplačnih e-knjig, ki jih ponuja založba Genija (www.e-knjiga.si).¹

Slika 6: Ponudba e-knjig na spletni strani www.e-knjiga.si

Naslednji sklop najprej predstavi razpredelnico ORODJE ZA UČENJE (Steinbuch, 2004, str. 165–166), ob kateri se z učenci pogovorimo o vseh korakih, o katerih morajo razmisliti pri samostojnem (raziskovalnem) delu: premišljevanje o problemu, premišljevanje o iskanju informacij, premišljevanje o uporabi virov, premišljevanje o zapisovanju informacij, premišljevanje o uporabi informacij, premišljevanje o komunikaciji, premišljevanje o opravljenem delu. Z učenci se sprehodim skozi vse te faze ter opozorim na pomembne vidike, kot je npr. vrednotenje virov, navajanje virov,

¹ O tem glej prispevek M. Ločniškar Fidler v rubriki S knjižnih polic (opomba urednice).

oblika naloge. Ob tej vsebini so v spletni učilnici pripravljene tudi delovni listi, ki si jih učenci natisnejo.

V naslednjem poglavju v spletni učilnici se učenci seznanijo tudi z dvema najpogostejšima orodjema za iskanje po svetovnem spletu (www.najdi.si ter www.google.com) ter vrednotenjem spletnih strani. To je področje, ki ga učenci uporabljajo in nekateri tudi dobro poznajo, zato je morda smiselno, da vsebino nadgradimo v sodelovalno delo (npr. v okviru foruma učenci izmenjujejo svoje izkušnje, strategije iskanja, kriterije vrednotenja itd.).

V zadnjem poglavju v sklopu lokacije informacij dobijo učenci navodila o tem, kako se citira in navaja različne tipe literature oz. virov (knjižno gradivo, periodika, spletni viri, neknjižno gradivo itd.), ki so jih spoznavali skozi štiri leta v okviru pouka knjižničnega informacijskega znanja. Poleg tega dobijo tudi navodila oz. vzorce, kako morajo biti pripravljene seminarska naloga, referat, plakat. Večinoma je to nadgradnja znanj, ki so jih že pridobili v prejšnjih razredih pri medpredmetnih povezavah knjižničnega informacijskega znanja s poukom zgodovine, tukaj ta znanja združimo.

Bibliografije

V poglavju o bibliografiji najprej razložimo, kaj je bibliografija in kaj vse lahko obsega. Učenci dobijo v spletni učilnici tudi delovni list, ki jim služi kot izhodišče za načrtovanje bibliografije, ki jo bodo morali izdelati sami in oddati ob koncu tega vsebinskega sklopa. V spletni učilnici so objavljena tudi natančna navodila za izdelavo in kriteriji ocenjevanja, saj bo samostojna izdelava bibliografije naloga, ki bo ocenjena.

V naslednjih sklopih si pogledamo vrste bibliografij in primere bibliografij. Pogledamo si pravila zapisovanja bibliografskih zapisov in pomen predmetnih oznak. V spletni učilnici so vse te vsebine nanizane v različnih oblikah, opremljene z besedilom in slikami.

Informacijski viri pri projektne in raziskovalnem delu

V tem poglavju zaokrožimo, ponovimo ter utrdimo vsa med šolskim letom pridobljena znanja, medpredmetno se povežemo tudi s predmeti, kjer devetošolci izdelujejo referate oz. seminarske naloge, in znanja prenesemo v prakso.

Pri praktični uporabi spletne učilnice priporočam, da posamezna poglavja, ki jih še ne obravnavamo, za učence skrijemo (to naredimo s preprostim klikom na oko ob vsakem poglavju, tako da vsebina za obiskovalce ni vidna) ne glede na to, da je že ob začetku šolskega leta velika večina spletne učilnice izdelana. Kljub temu da je učilnica že izdelana, pa sem ravno v tem zadnjem poglavju nekaj ur pustila praznih, saj jih želim prilagoditi specifičnim potrebam in vsebinam, ki bodo zanimale mojo letošnjo skupino učencev, ki obiskuje ta izbirni predmet. Prednost spletne učilnice je namreč tudi to, da je v primerjavi s klasičnimi učbeniki in delovnimi zvezki ali skriptami in delovnimi listi izjemno fleksibilna, saj lahko vedno dodamo nove dejavnosti, ki popestrijo pouk in ga naredijo bolj interaktivnega, sodelovalnega, zanimivega, dodajamo lahko tudi posamezne vsebine in s tem vse leto bogatimo ter nadgrajujemo vsebine predmeta, predvsem pa jih prilagodimo svoji konkretni učni situaciji z učenci določene generacije.

Sklep

Spletne učilnice uporabljam že več let; med prvimi je bila spletna učilnica, ki sem jo ustvarila za učence naše šole in je našim učencem pravzaprav služila za spoznavanje okolja učilnic Moodle, prek nje pa še vedno ponujam zanimive vsebine, ki dopolnjujejo siceršnje dejavnosti in ponudbo šolske knjižnice. Spletna učilnica knjižnice tako deluje kot neke vrste spletna stran v zaprtem okolju učilnice, do katere imajo dostop samo naši učenci in zaposleni.

Prednostno pa se spletne učilnice uporabljajo pri izvajanju pedagoških ur, čemur so tudi predvsem namenjene, čeprav je možnosti uporabe pravzaprav neskončno. Glede na tehnike poučevanja si seveda vsak pedagog sam izbere orodja, ki jih bo uporabil za bolj kakovostno izvajanje pouka, pri našem načinu dela od 6. do 9. razreda osnovne šole pa sama vedno znova ugotavljam, da so spletne učilnice izjemno koristno okolje. Z uporabo spletnih učilnic imam tako dobre izkušnje in tako pozitivne odzive učencev, da jih priporočam. V pomoč vsem tistim, ki bi morda tudi želeli vzpostaviti takšno spletno učno okolje za poučevanje izbirnega predmeta, tako na spletišču DŠKS (<http://193.2.13.65/joomla/moodle/>) ponujam vpogled vzorčno učilnico, ki sem jo pripravila sama, zato ponovno lepo vabljeni k obisku. Poleg tega je ta prva vzorčna spletna učilnica lahko tudi spodbuda kolegom in kolegicam iz prakse, da bi tudi delili svoje primere dobre prakse.

Viri

- Steinbuch, M. (2004). Učenje z informacijskimi viri. V: M. Steinbuch (Ur.) Informacijsko opismenjevanje: priročnik za delo z informacijskimi viri (str. 159–221).
- Steinbuch, M. (ur.). (2004). Informacijsko opismenjevanje: priročnik za delo z viri. Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (Modeli učenja in poučevanja; Knjižnična dejavnost).
- Učni načrt : Izbirni predmet informacijsko opismenjevanje. (2001). Ljubljana : Ministrstvo RS za šolstvo; Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Dosegljivo na URL: http://www.mizks.gov.si/file-admin/mizks.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/predmeti_izbirni/Informacijsko_opismenjevanje_izbirni.pdf.
- Žumer, M. (2004). Podatkovne zbirke. V: M. Steinbuch (Ur.) Informacijsko opismenjevanje: priročnik za delo z informacijskimi viri (str. 105–166).

> **Maja Miklič**, univ. dipl. bib., je zaposlena kot šolska knjižničarka na OŠ dr. Vita Kraigherja. Naslov: Osnovna šola dr. Vita Kraigherja, Trg 9. maja 1, Ljubljana. Naslov e-pošte: maja.miklic@guest.arnes.si